

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยกระบวนการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์ เป็นกระบวนการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ในการวัดระดับความรู้และยกระดับความรู้ของชานา ในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ จัดทำหลักสูตรโรงเรียนชานาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระดับมัธยมศึกษา และเพื่อจัดทำโครงร่างหลักสูตรโรงเรียนชานาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระดับปริญญาตรี กลุ่มเป้าหมายที่จะใช้หลักสูตรนี้โดยตรงได้แก่ ชานาในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียง ผู้ที่มีส่วนร่วมในการยกระดับความรู้และพัฒนาความรู้ของชานาในครั้งนี้ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มนครสวรรค์ฟอรัมและมูลนิธิสืบศักดิ์สินแผ่นดินสี่แคว สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ ประชาชนชาวบ้านแกนนำชุมชนท้องถิ่น และเครือข่ายโรงเรียนชานา

สิ่งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) มีหลักสูตรหรือเกณฑ์ที่ใช้วัดระดับความรู้ของชานาในระดับมัธยมศึกษา ขณะเดียวกันก็จะใช้เกณฑ์หรือหลักสูตร โรงเรียนชานานี้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์ความรู้ของชานาให้เพิ่มขึ้น สามารถที่จะจัดการตัวเอง จัดการกลุ่ม และจัดการผลผลิตด้วยตัวเอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมิได้โครงร่างหลักสูตรโรงเรียนชานาในระดับอุดมศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดระดับความรู้ของชานาและพัฒนาความรู้ของชานาในระดับอุดมศึกษา อันจะเป็นการบริการวิชาการให้กับท้องถิ่นตามปรัชญามหาวิทยาลัยอีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนชานา

หลักสูตรโรงเรียนชานาทั้งในระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญา จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการนำไปใช้เพื่อวัดระดับความรู้ของชานาจะต้องให้ชานามีส่วนร่วมในการกร่างและพัฒนาหลักสูตรอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องนำข้อมูลที่ได้จะการเรียนรู้ในพื้นที่ของชานาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร โดยวางแนวทางการดำเนินงานในทุกๆ ปี ได้แก่

1. จะต้องมีการสำรวจความคิดเห็นและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในพื้นที่
2. จะต้องสร้างเครื่องมือในการประเมินและวัดระดับการเรียนรู้ให้กับกลุ่มชานาในพื้นที่

ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

3. จะต้องประเมินและวัดระดับการเรียนรู้ของชานาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนชานา
จังหวัดนครสวรรค์อย่างต่อเนื่อง

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนชานาได้แก่ ศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียน เกษตรจังหวัด และมหาวิทยาลัยราชภัฏควรที่จะมีองค์กรหรือผู้ที่
รับผิดชอบกับการพัฒนาความรู้ของชานาที่ชัดเจน ขณะเดียวกันองค์กรหรือหน่วยงานนั้นก็
จะต้องพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนชานาให้สอดคล้องกับระดับความรู้ของชานาด้วย

(๖)

คำนำ

การศึกษาวิจัยกระบวนการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์ครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มนครสวรรค์ฟอรัมและมูลนิธิสืบศักดิ์สินแผ่นดินสี่แคว สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ วิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ ปราชญ์ชาวบ้าน แกนนำชุมชนท้องถิ่น และเครือข่ายโรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์

ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้เครื่องมือสำหรับวัดระดับความรู้และเครื่องมือสำหรับพัฒนาองค์ความรู้ของชานาในระดับมัธยมและระดับอุดมศึกษา การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีเนื่องจากการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายต้องขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

2551

(ค)

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	(ก)
คำนำ.....	(ข)
สารบัญ.....	(ฅ)
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	2
กลุ่มเป้าหมายของแผนงานวิจัย.....	2
พื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย.....	2
ระยะเวลาการศึกษาวิจัย.....	2
ภาคร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้.....	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ผู้สนับสนุนทุนการวิจัย.....	3
ทีมผู้ศึกษาวิจัย.....	3
บทที่ 2	
ทบทวนแนวคิดและประสบการณ์.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร.....	5
หลักสูตร โรงเรียนชานาจุดเริ่มต้นของความหวังในการพัฒนาเกษตรกร.....	5
ที่มาของโครงการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์.....	6
กระบวนการเรียนรู้โรงเรียนชานา โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์.....	7
กระบวนการเรียนรู้โรงเรียนชานา โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์.....	9

กระบวนการเรียนรู้โรงเรียนชานา โดยเครือข่ายโรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์	10
8 สารวิชาที่เสนอโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์.....	11

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย.....	12
วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	12

บทที่ 4

ผลการศึกษา.....	14
หลักสูตร โรงเรียนชานาระดับมัธยมศึกษา.....	14
หลักสูตร โรงเรียนชานาในระดับปริญญา.....	28
กระบวนการเรียนการสอน.....	39
การพัฒนาหลักสูตร.....	40

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ.....	42
สรุปผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์	42
ข้อเสนอแนะ.....	43

ภาคผนวก

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	45
คำกล่าวรายงานประธานในพิธี.....	46
คำกล่าวเปิดการประชุม.....	48
ประมวลภาพการจัดเวทีสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนชานาจังหวัดนครสวรรค์.....	49

บรรณานุกรม